

Ideiglenes változat

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2025. június 5.(*)

„ Előzetes döntéshozatal – Közbeszerzési szerződések – 2004/17/EK és 2004/18/EK irányelv – Az egyenlő bánásmód elve – Átláthatósági kötelezettség – Építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződés – Az adásvételi szerződésekkel kapcsolatos jótállásra vonatkozó szabályoknak az ítélkezési gyakorlat értelmezése révén analógián alapuló alkalmazhatósága az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződésre ”

A C-82/24. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság, Lengyelország) a Bírósághoz 2024. február 1-jén érkezett, 2023. december 21-i határozatával terjesztett elő

a **Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie S. A.**

és

a **Veolia Water Technologies sp. z o.o.**,

a **Krüger A/S**,

az **OTV France**,

a **Haarslev Industries GmbH**,

a **Warbud S. A.**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: F. Biltgen tanácselnök, T. von Danwitz, a Bíróság elnökhelyettese, az első tanács bírójaként eljárva, A. Kumin, I. Ziemele és S. Gervasoni (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie S. A. képviseletében P. Celiński és Ł. Matyjas advokaci,
- a Veolia Water Technologies sp. z o.o., a Krüger A/S, az OTV France, a Haarslev Industries GmbH és a Warbud S. A. képviseletében A. Bolecki radca prawny, és S. Drozd adwokat,
- a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna és D. Lutostańska, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében L. Malferrari, M. Owsiany-Hornung és G. Wils, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2025. február 6-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 134., 114. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 132. o.; helyesbítés: HL 2014. L 339., 14. o.) 2. cikkének az értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet a Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie S. A. (a továbbiakban: ajánlatkérő) és a Veolia Water Technologies sp. z o.o. (a továbbiakban: Veolia), a Krüger A/S, az OTV France, a Haarslev Industries GmbH és a Warbud S. A. (a továbbiakban együttesen: a vállalkozói konzorcium) a Czajka szennyvíztisztító telep (Lengyelország) korszerűsítésére és bővítésére vonatkozó építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződés nem megfelelő teljesítése miatt kiszabott kötbér és kártérítés megfizetésére vonatkozóan.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2004/17/EK irányelv

- 3 A vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról [helyesen: a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatások területén a közbeszerzési eljárások összehangolásáról] szóló, 2004. március 31-i 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 134., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 19. o.) „Víz” című 4. cikke értelmében:

„(1) Ezt az irányelvet alkalmazni kell a következő tevékenységekre:

- a) olyan rögzített hálózatok rendelkezésre bocsátása vagy üzemeltetése, amelyek rendeltetése a fogyasztók számára szolgáltatás teljesítése az ivóvíz előállítása, szállítása vagy elosztása terén; vagy
- b) ivóvíz szállítása ilyen hálózatok számára.

(2) Ezt az irányelvet azokra a szerződésekre, illetve tervpályázatokra is alkalmazni kell, amelyeket az (1) bekezdésben említett tevékenységet folytató szervezet ítél oda, illetve szervez, és amelyek:

- a) vízepítési projektekkel, öntözéssel vagy termőföld-lecsapolással kapcsolatosak, feltéve, hogy az ivóvízellátásra szánt víz mennyisége az ilyen projektek vagy az öntöző, illetve lecsapoló létesítmények által biztosított víz teljes mennyiségének több mint 20%-a; vagy
- b) szennyvízelvezetéssel vagy -kezeléssel kapcsolatosak.

(3) Ivóvíz szállítása olyan hálózatok részére, amelyek a fogyasztók számára valamely, nem ajánlatkérő szervként működő ajánlatkérő révén teljesítenek szolgáltatást, nem tekinthető az (1) bekezdés alá tartozó tevékenységnek akkor, ha:

az érintett szervezet azért állít elő ivóvizet, mert annak fogyasztására egy, a 3–7. cikkben említett tevékenységtől eltérő tevékenység végzéséhez van szüksége; és

- b) a nyilvános hálózat részére történő szállítás csak a szervezet saját fogyasztásától függ, és a tárgyévét is magában foglaló előző három év átlagát figyelembe véve nem lépte túl a szervezet által előállított ivóvíz mennyiségének 30%-át.”

- 4 Ezen irányelv „A szerződések odaítélésének elvei” című 10. cikke a következőket írja elő:

„Az ajánlatkérők a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetés-mentes bánásmódban részesítik, és átlátható módon járnak el.”

- 5 Az említett irányelv „Szerződésteljesítési feltételek” című 38. cikkének szövege a következő:

„Az ajánlatkérő különleges feltételeket állapíthat meg valamely szerződés teljesítésére vonatkozóan, feltéve, hogy e feltételek összeegyeztethetők a közösségi joggal és szerepelnek a pályázati felhívásként használt hirdetményben vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban. A szerződés teljesítésére irányadó feltételek különösen szociális és környezetvédelmi tárgyúak lehetnek.”

A 2004/18 irányelv

- 6 A 2004/18 irányelvnek „A szerződések odaítélésének elvei” címet viselő 2. cikke értelmében:

„Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetés-mentes bánásmódban részesítik, és átlátható módon járnak el.”

- 7 Ezen irányelv „Szerződések a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban” című 12. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv nem alkalmazható olyan közbeszerzési szerződésekre, amelyeket a 2004/17/EK irányelv értelmében az említett irányelv 3–7. cikkében szereplő egy vagy több tevékenységet folytató ajánlatkérő szervek ítélnak oda, és odaítélésük e tevékenységek végzésére irányul, továbbá nem alkalmazható olyan közbeszerzési szerződésekre, amelyek az említett irányelv hatálya alól annak 5. cikke (2) bekezdése és 19., 26. és 30. cikke szerint ki vannak zárva.

Ezt az irányelvet azonban továbbra is alkalmazni kell a 2004/17/EK irányelv 6. cikkében említett egy vagy több tevékenységet végző ajánlatkérő szervek által az említett tevékenységek végzése céljából odaítélt közbeszerzési szerződésekre, amennyiben az érintett tagállam él az említett irányelv 71. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében foglalt, az alkalmazás elhalasztására vonatkozó lehetőséggel.”

- 8 A 2004/18 irányelv „Szerződésteljesítési feltételek” című 26. cikkének szövege a következő:

„Az ajánlatkérő szerv különleges feltételeket állapíthat meg valamely szerződés teljesítésére vonatkozóan, feltéve, hogy e feltételek összeegyeztethetők a közösségi joggal és szerepelnek a hirdetményben vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban. A szerződés teljesítésére irányadó feltételek különösen szociális és környezetvédelmi tárgyúak lehetnek.”

A lengyel jog

A polgári törvénykönyv

- 9 Az 1964. április 23-i ustawa – Kodeks cywilnynek (polgári törvénykönyvről szóló törvény) (Dz. U. 16. sz., poz. 93.) az alapeljárásra alkalmazandó változata (a továbbiakban: polgári törvénykönyv) 353¹. §-a a következőképpen rendelkezik:

„A szerződést kötő felek a jogviszonyt tetszésük szerint alakíthatják, feltéve, hogy a szerződés tartalma vagy célja nem ellentétes a jogviszony jellegével (természetével), jogszabállyal vagy a társadalmi együttélés szabályaival.”

- 10 A polgári törvénykönyv 581. §-ának (1) bekezdése, amely az adásvételi szerződéseknek szentelt cím alatt található, kimondja:

„Ha a kötelezettségeinek teljesítése során a jótállásra kötelezett a hibás dolog helyett hibátlan dolgot szolgáltatott a jótállás jogosultjának, vagy a jótállással érintett dologon lényeges javítást végzett, a jótállási idő a hibátlan dolog szolgáltatásának vagy a kijavított dolog visszaszolgáltatásának időpontjától újrakezdődik. Ha a jótállásra kötelezett a dolog valamely részét cserélte ki, a fenti rendelkezést a kicserélt részre megfelelően alkalmazni kell.”

A közbeszerzések jogáról szóló törvény

- 11 A 2004. január 29-i ustawa Prawo zamówień publicznychnek (a közbeszerzések jogáról szóló törvény) (2007. évi Dz. U., 223. sz., poz. 1655.) az alapeljárásra alkalmazandó változata 29 §-ának (1) bekezdése értelmében:

„A szerződés tárgyát egyértelműen és kimerítően, kellően pontos és érthető módon kell meghatározni, figyelembe véve minden olyan követelményt és körülményt, amely az ajánlat megtételét befolyásolhatja.”

- 12 E törvény 36. §-a (1) bekezdése 16. pontjának az alapjogvitára alkalmazandó változata a következőképpen rendelkezik:

„Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció legalább a következőket tartalmazza:

[...]

16. a felek számára fontos azon rendelkezések, amelyeket a megkötött közbeszerzési szerződés, az általános szerződési feltételek vagy a szerződésminta részévé tesznek, ha az ajánlatkérő előírja a gazdasági szereplő számára, hogy ilyen feltételekkel kössön vele közbeszerzési szerződést”.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 13 Az ajánlatkérő 2008. augusztus 1-jén nyílt közbeszerzési eljárást követően nyílt ajánlattételi felhívás útján kiírt közbeszerzési eljárást követően szerződést kötött a Czajka szennyvíztisztító telep korszerűsítésére és bővítésére a különböző tagállamokban székhellyel rendelkező vállalkozások Varsóban (Lengyelország) székhellyel rendelkező, a Veolia által vezetett konzorciumával. E szerződés különösen a szennyvíziszapot termikusan hasznosító üzem építését írta elő, amely két rekuperátort foglalt magában két különálló égetőüzemmel. A munkálatok befejezésének eredetileg 2010. október 30-ra kitűzött határidejét később 2012. november 30-ra halasztották.
- 14 Az említett szerződés tartalmazott egy „Minőségi garancia” című dokumentumot (a továbbiakban: garancialevél), amelyben az szerepelt, hogy a jótállási időszak a munkálatok megfelelő teljesítéséről szóló tanúsítvány kiállításának időpontjában kezdődik, 36 hónapos időtartamra, és legkésőbb 2015. április 30-án lejár, kivéve, ha a végső vizsgálatok és az átvétel a szerződő félnek felróható körülmények miatt nem végezhető el.
- 15 A garancialevél 6.1 alpontja úgy rendelkezett, hogy „[a] jelen garancialevélben nem szabályozott kérdésekben a lengyel jog, különösen a polgári törvénykönyv vonatkozó rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni”. Nem került tisztázásra, hogy a lengyel jogra való hivatkozás kiterjed-e a polgári törvénykönyvnek az adásvételi szerződésekben vállalt jótállásra vonatkozó rendelkezéseire.
- 16 2013. március 21-én kiállították az építkezésre vonatkozó teljesítési igazolást.
- 17 2014. szeptember 26-án az ajánlatkérő értesítette a vállalkozói konzorciumot a szóban forgó két rekuperátor közül az egyik meghibásodásáról. Ezt a rekuperátort a garancialevél alapján lecserélték, és az új berendezést 2016. február 22-én üzembe helyezték.
- 18 2015. március 3-án e jogalany egy második meghibásodást jelentett be e vállalkozói konzorciumnak a másik rekuperátor vonatkozásában. Ezt a rekuperátort a garancialevél alapján szintén lecserélték, és az új berendezést 2016. április 28-án üzembe helyezték.
- 19 2018. november 27-én az említett jogalany újabb meghibásodást jelentett be az említett vállalkozói konzorciumnak, ezúttal mindkét rekuperátorra vonatkozóan. Ez utóbbi megtagadta e berendezések javítását vagy cseréjét azzal az indokkal, hogy álláspontja szerint a jótállási idő lejárt.
- 20 E vita pert eredményezett a kérdést előterjesztő bíróság, a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság, Lengyelország) előtt, amely többek között a szerződéses kötbéreknek és kártérítéseknek a vállalkozói konzorcium részéről történő megfizetésére vonatkozott.

- 21 E bíróság szerint a felek közötti jogviszonyt analógia útján a polgári törvénykönyv adásvételi szerződésre vonatkozó 581. §-ának (1) bekezdése szabályozza, amely szerint a jótállási idő a hibátlan dolog szolgáltatásának vagy a kijavított dolog visszaküldésének időpontjától újraindul, így 2018. november 27-én a rekuperátorokra még kiterjedt a jótállás, amelynek időtartama 2016. február 22-én, illetve április 28-án újraindult. Mindazonáltal ez a kérdés mind a lengyel bíróságok ítélkezési gyakorlatában, mind a jogtudományban vita tárgyát képezi.
- 22 Az említett bíróság arra is rámutat, hogy a vállalkozói konzorcium azzal az indokkal vitatja a polgári törvénykönyv 581. §-a (1) bekezdésének alkalmazását, hogy e rendelkezés csak az adásvételi szerződésekre vonatkozik, és soha nem állapodtak meg abban, hogy a szóban forgó építési beruházásra irányuló szerződés keretében analógia útján szabályozza a jótállást. E vállalkozói konzorcium szerint az említett rendelkezés alkalmazása ellentétes az átláthatóságnak, az egyenlő bánásmódnak és a versenynek a 2004/18 irányelvben foglalt és immár a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben (HL 2014. L 94., 65. o.; helyesbítések: HL 2015. L 275., 68. o.; HL 2020. L 211., 22. o.) átvett elvével, mivel olyan követelményekre hivatkozik vele szemben, amelyek nem derülnek ki egyértelműen a közbeszerzési dokumentumokból vagy a hatályos lengyel szabályozásból, hanem csak a polgári törvénykönyv vitatott értelmezéséből.
- 23 A kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy ennek keretében az egyenlő bánásmód és a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének terjedelméről van-e szó a Bíróság ítélkezési gyakorlatában, és különösen arra vonatkozóan, hogy a 2016. június 2-i Pizzo ítéletben (C-27/15, EU:C:2016:404) elfogadott értékeléseket át kell-e ültetni az alapügyben szóban forgó építési beruházásra irányuló szerződés keretében alkalmazandó jótállásra. Rámutat többek között arra, hogy a nemzeti jog ismerete a feltétele annak, hogy az érintett gazdasági szereplők az áraikat a megfelelő szinten állapíthassák meg, és hangsúlyozza, hogy a polgári törvénykönyv adásvételi szerződésekkel kapcsolatos jótállásra vonatkozó rendelkezéseinek analógia útján történő alkalmazása más tagállamok gazdasági szereplőit a nemzeti gazdasági szereplőkhöz képest hátrányos helyzetbe hozhatja.
- 24 E körülmények között a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a [2004/18] irányelv 2. cikkében (jelenleg a [2014/2014] irányelv 18. cikkének (1) bekezdésében) említett átláthatóság, egyenlő bánásmód és tisztességes verseny elvét, hogy azokkal ellentétes a nemzeti jog olyan értelmezése, amely lehetővé teszi, hogy különböző uniós

tagállamokból származó jogalanyokból álló konzorciummal kötött közbeszerzési szerződés tartalmát oly módon határozzák meg, hogy e szerződésben figyelembe vesznek egy olyan kötelezettséget, amely közvetve érintheti az e gazdasági szereplő által benyújtott ajánlatban szereplő ár meghatározását, és amelyről sem [az említett] szerződés szövege, sem pedig a közbeszerzési dokumentumok kifejezetten nem rendelkeznek, amely azonban az [ugyanezen] szerződésre közvetlenül nem, de analógia útján alkalmazandó nemzeti jog valamely rendelkezéséből következik?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 25 Előzetesen az Európai Bizottsághoz hasonlóan meg kell jegyezni, hogy tekintettel az alapügyben szóban forgó, szennyvíziszap hőkezelésére szolgáló üzem építésére vonatkozó építési szerződés tárgyára, kétséges, hogy az alapeljárás az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben hivatkozott 2004/18 irányelv vagy a 2004/17 irányelv hatálya alá tartozik-e.
- 26 Márpedig a 2004/18 irányelv 12. cikke előírja, hogy az irányelv nem alkalmazható „olyan közbeszerzési szerződésekre, amelyeket a [2004/17] irányelv értelmében az [ezen utóbbi] irányelv 3–7. cikkében szereplő egy vagy több tevékenységet folytató ajánlatkérő szervek ítélnek oda, és odaítélésük e tevékenységek végzésére irányul”. A 2004/17 irányelv 4. cikke többek között azt írja elő, hogy ezt az irányelvet azokra a szerződésekre kell alkalmazni, amelyek olyan rögzített hálózatok rendelkezésre bocsátására vagy üzemeltetésére vonatkoznak, amelyek rendeltetése a fogyasztók számára szolgáltatás teljesítése az ivóvíz előállítás, szállítása vagy elosztása terén.
- 27 Bár a szóban forgó építési beruházásra irányuló szerződés tárgyára tekintettel úgy tűnik, hogy az alapeljárás inkább a 2004/17 irányelv, mintsem a 2004/18 irányelv hatálya alá tartozik, a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy az alapügyben szóban forgó szerződés valamennyi jellemzőjére tekintettel és az ajánlatkérő által végzett tevékenységet figyelembe véve meggyőződjön erről.
- 28 E körülmények között annak érdekében, hogy a kérdést előterjesztő bíróság számára hasznos választ lehessen adni, meg kell állapítani, hogy az előterjesztett kérdés a 2004/17 irányelv 10. cikkének értelmezésére vonatkozik, amelynek szövege megegyezik a 2004/18 irányelv 2. cikkének szövegével.
- 29 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2004/17 irányelv 10. cikkében foglalt egyenlő bánásmód elvét és átláthatósági kötelezettséget úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes valamely építési beruházásra irányuló szerződésre az ítélkezési gyakorlat értelmezése alapján analógia útján az adásvételi szerződésekkel kapcsolatos jótállást szabályozó olyan nemzeti jogi

rendelkezések alkalmazása, amelyek tartalmát sem az ajánlati felhívásban, sem az építési beruházásra irányuló szerződésben nem határozták meg kifejezetten.

- 30 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy az egyenlő bánásmód elve, amely az uniós jog alapelveinek részét képezi, megköveteli, hogy az összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérő módon, illetve hogy az eltérő helyzeteket ne kezeljék egyenlő módon, kivéve, ha az ilyen bánásmód objektíven igazolható (2021. október 6-i Conacee ítélet, C-598/19, EU:C:2021:810, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 31 Konkrétan az uniós közbeszerzési jog területén az egyenlő bánásmód elve, amely a közbeszerzési eljárásokra vonatkozó uniós szabályok alapját képezi, többek között azt jelenti, hogy az ajánlattevőknek egyenlő helyzetben kell lenniük az ajánlat elkészítése időpontjában, és a célja a közbeszerzési eljárásban részt vevő vállalkozások közötti egészséges és hatékony verseny kialakulásának elősegítése (2021. október 6-i Conacee ítélet, C-598/19, EU:C:2021:810, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 32 Így ezen elv megköveteli, hogy az ajánlattevők azonos esélyekkel rendelkezzenek ajánlataik összeállításakor, és ebből következően azt a követelményt is magában foglalja, hogy valamennyi ajánlattevő tekintetében ugyanazon feltételek vonatkozzanak az ajánlatokra (2004. április 29-i Bizottság kontra CAS Succhi di Frutta ítélet, C-496/99 P, EU:C:2004:236, 110. pont; 2016. június 2-i Pizzo ítélet, C-27/15, EU:C:2016:404, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 33 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az említett elv velejárója az átláthatósági kötelezettség, amelynek célja viszont az ajánlatkérő szerv részéről a részrehajlás és az önkényesség kockázata hiányának biztosítása. Ez a kötelezettség magában foglalja, hogy az ajánlati felhívásban vagy a dokumentációban a közbeszerzési eljárás minden feltételét és részletes szabályát világosan, pontosan vagy egyértelműen kell megfogalmazni, elsősorban annak érdekében, hogy minden, észszerű mértékben tájékozott, általános gondossággal eljáró ajánlattevő felmérhesse annak pontos jelentését, és azt ugyanúgy megérthesse, másodsorban pedig azért, hogy az ajánlatkérő szerv ténylegesen ellenőrizhesse, hogy az ajánlattevők ajánlatai megfelelnek-e a szóban forgó szerződésre irányadó szempontoknak (lásd ebben az értelemben: 2004. április 29-i Bizottság kontra CAS Succhi di Frutta ítélet, C-496/99 P, EU:C:2004:236, 111. pont; 2016. június 2-i Pizzo ítélet, C-27/15, EU:C:2016:404, 36. pont; 2019. április 4-i Allianz Vorsorgekasse ítélet, C-699/17, EU:C:2019:290, 62. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 Ebben az összefüggésben hangsúlyozni kell, hogy a Bíróság azt is kimondta, hogy a valamennyi közbeszerzési eljárásra érvényes egyenlő bánásmód elve és

az átláthatóság kötelezettsége megköveteli, hogy a valamely közbeszerzésen való részvételre vonatkozó lényeges feltételeket, és különösen az ajánlattevőket terhelő kötelezettségeket előzetesen egyértelműen meghatározzák és közvégték annak érdekében, hogy az utóbbiak pontosan megérthessék az eljárás szabályait és megbizonyosodhassanak arról, hogy ugyanazok a kötelezettségek érvényesülnek valamennyi pályázó tekintetében (2016. június 2-i Pizzo ítélet, C-27/15, EU:C:2016:404, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 35 A 2004/17 irányelv 10. cikke úgy határozza meg ezeket a követelményeket, hogy kifejezetten előírja, hogy az ajánlatkérők a gazdasági szereplőket egyenlő és hátrányos megkülönböztetéstől mentes bánásmódban részesítik, és átlátható módon járnak el.
- 36 Noha – amint az e cikk szövegéből is kitűnik – az egyenlő bánásmód elve és az átláthatóság kötelezettsége a közbeszerzési szerződések odaítélési eljárására irányadó, annak hatékonysága és az azokkal elérni kívánt célok megvalósítása érdekében, ezen elvet és e kötelezettséget az ajánlatkérőnek az érintett szerződés teljesítési szakaszában is be kell tartania.
- 37 Így a Bíróság már kimondta, hogy az ajánlatkérőnek nem csak önmagában a közbeszerzési eljárás során kell szigorúan betartania azokat a kritériumokat, amelyeket saját maga határozott meg, hanem általánosabban a szóban forgó szerződés teljesítési szakaszának végéig. Ennélfogva nem jogosult arra, hogy megváltoztassa az odaítélés általános rendszerét oly módon, hogy azt követően egyoldalúan módosítja ezen odaítélés egyik lényeges feltételét, különösen egy olyan rendelkezést, amely, ha szerepelt volna az eljárást megindító hirdetményben, arra készítette volna az érintett ajánlattevőket, hogy lényegesen eltérő ajánlatot nyújtsanak be (lásd ebben az értelemben: 2004. április 29-i Bizottság kontra CAS Succhi di Frutta ítélet, C-496/99 P, EU:C:2004:236, 115. és 116. pont).
- 38 Ha ugyanis az ajánlatkérő szerv a szerződés teljesítésének szakaszában tetszése szerint módosíthatná magát az odaítélés feltételeit, erre vonatkozó kifejezett felhatalmazás hiányában az e szerződés odaítélésére vonatkozó, eredetileg megállapított feltételek torzulnának (lásd ebben az értelemben: 2004. április 29-i Bizottság kontra CAS Succhi di Frutta ítélet, C-496/99 P, EU:C:2004:236, 120. pont).
- 39 Az ilyen gyakorlat továbbá az átláthatóság kötelezettségének és az ajánlattevőkkel szembeni egyenlő bánásmód elvének megsértésével járna, mivel az odaítélés feltételeinek egységes alkalmazása és az eljárás objektivitása nem lenne a továbbiakban biztosítva (lásd ebben az értelemben: 2004. április 29-i Bizottság kontra CAS Succhi di Frutta ítélet, C-496/99 P, EU:C:2004:236, 121. pont).

- 40 Ami különösen a jótállás időtartamát és teljesítésének alapvető feltételeit illeti, a jelen ítélet 32–39. pontjából az következik, hogy az érintett ajánlattevők által benyújtott ajánlatok pénzügyi feltételeinek meghatározásában betöltött jelentőségükre tekintettel meg kell állapítani, hogy ezek az elemek azok közé tartoznak, amelyeket előzetesen egyértelműen meg kell határozni és nyilvánosságra kell hozni annak érdekében, hogy az említett ajánlattevők pontosan megérthessék azokat a jogi és gazdasági feltételeket, amelyekről a szóban forgó szerződés odaítélése és annak teljesítése függ, és hogy megbizonyosodjanak arról, hogy valamennyi versenytársra ugyanazok a követelmények vonatkoznak. Ez a helyzet többek között az építési beruházásra irányuló szerződések esetében, amelyekben a jótállás érvényesítése – amint az az alapeljárás tényállásából kitűnik – jelentős pénzügyi kockázatot jelenthet a nyertes ajánlattevő gazdasági szereplő számára.
- 41 Így az észszerű mértékben tájékozott és általános gondossággal eljáró ajánlattevőnek már az odaítélési szakaszban azonosítania kell azokat az eseményeket, amelyek adott esetben meghosszabbíthatják a jótállási időt, valamint azon kötelezettségek terjedelmét, amelyek őt a szóban forgó szerződés teljesítése keretében terhelhetik.
- 42 Azt is meg kell állapítani, hogy a jótállás érvényesítésére vonatkozó olyan határidő vagy lényeges szabályok alkalmazása, amelyek nem következnek kifejezetten a szóban forgó közbeszerzési eljárásra vonatkozó dokumentumokból vagy az érintett építési beruházásra irányuló szerződésből, hanem az e szerződésre közvetlenül nem alkalmazandó rendelkezésekből erednek, amelyek tartalma a nemzeti jog értelmezése vagy a nemzeti hatóságok gyakorlata értelmében csak analógia útján alkalmazható, különösen hátrányos lenne a más tagállamban letelepedett ajánlattevőkre nézve. Valójában nem feltételezhető, hogy ezen ajánlattevőknek a nemzeti jogra és annak értelmezésére, valamint a nemzeti hatóságok gyakorlatára vonatkozó ismerete olyan szintű, mint a nemzeti ajánlattevők ismerete (lásd ebben az értelemben: 2016. június 2-i Pizzo ítélet, C-27/15, EU:C:2016:404, 46. pont).
- 43 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a szóban forgó építési beruházásra irányuló szerződésben foglalt és az alapeljárásban részt vevő szerződő felek közötti garancialevél kifejezetten 36 hónapos garanciáról rendelkezett, amelynek kezdő időpontja a munkákra vonatkozó teljesítési igazolás kiállításának időpontja volt, és utalt a lengyel jog releváns rendelkezéseinek, különösen a polgári törvénykönyvnek az e garancialevél által nem szabályozott kérdések tekintetében történő értelemszerű alkalmazására.
- 44 A kérdést előterjesztő bíróság szerint az ilyen említés az alapügyben szóban forgó építési beruházásra irányuló szerződésre alkalmazandóvá teszi a polgári törvénykönyvnek az adásvételi szerződésekkel kapcsolatos jótállásra

vonatköző 581. §-ának (1) bekezdését, amelynek értelmében, amennyiben a jótállást az eredetileg előírt határidőn belül érvényesítik, „a jótállási idő a hibátlan dolog szolgáltatásának vagy a kijavított dolog visszaküldésének időpontjától újraindul”.

- 45 Az e körülményekből az alapeljárásban levonandó következtetéseket illetően emlékeztetni kell arra, hogy bár az EUMSZ 267. cikkben említett eljárás keretében, amely a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladatainak világos szétválasztásán alapul, az alapügy tényállásának megállapítása és megítélése, valamint a nemzeti jog értelmezése és alkalmazása kizárólag a nemzeti bíróság hatáskörébe tartozik, a Bíróság feladata viszont, hogy a nemzeti bíróság számára megadja az uniós jog értelmezésének azon elemeit, amelyek az alapjogvita megoldásához szükségesnek bizonyulhatnak, figyelembe véve az említett jogvitára és az azt jellemző tényállásra alkalmazandó nemzeti jogra vonatkozóan az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő információkat (lásd ebben az értelemben: 2021. december 21-i Euro Box Promotion és társai ítélet, C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 és C-840/19, EU:C:2021:1034, 134. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 46 Ebből a szempontból meg kell állapítani, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem szerint a polgári törvénykönyv 581. §-ának (1) bekezdése e törvénykönyv adásvételi szerződésekre vonatkozó részében szerepel, és hogy e rendelkezés szövegéből nem tűnik ki, hogy annak hatálya kiterjedne az alapügyben szereplőhöz hasonló építési beruházásra irányuló szerződésekre. E kérelem szerint az említett rendelkezésnek az építési beruházásra irányuló szerződésekre analógia útján történő alkalmazása az ítélkezési gyakorlat értelmezéséből ered, és a nemzeti bíróságok között eltérések, valamint jogtudományi viták tárgyát képezi.
- 47 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság pontosította, hogy a 2004/18 irányelvvel főszabály szerint nem ellentétes az, ha a hirdetményben vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban egyes műszaki követelmények vonatkozásában törvényi vagy rendeleti előírásokra hivatkoznak, amennyiben az ilyen hivatkozás gyakorlatilag elkerülhetetlen, feltéve hogy a hivatkozást az ezen irányelvben esetlegesen megkövetelt valamennyi kiegészítő megjegyzéssel is ellátják (lásd analógia útján a fent hivatkozott (lásd ebben az értelemben: 2012. május 10-i Bizottság kontra Hollandia ítélet, C-368/10, EU:C:2012:284, 68. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). E tekintetben, amint arra a főtanácsnok az indítványának 73. pontjában lényegében rámutatott, a nemzeti jog ismeretéhez és az e jog által a közbeszerzési szerződések keretében a gazdasági szereplők számára biztosítandó jogbiztonság szintjéhez kapcsolódó kiszámíthatóság a meghatározó.

- 48 Márpedig a jelen ítélet 46. pontjában említett tényezőkre tekintettel úgy tűnik, hogy a nemzeti jogra való olyan utalás, mint amilyen a garancialevélben szerepel, nem teszi lehetővé az észszerű mértékben tájékozott és általános gondossággal eljáró ajánlattevő számára, hogy az odaítélés szakaszában kellően egyértelműen azonosítsa, hogy a jótállásnak az érintett szerződésben előírt eredeti határidőn belüli érvényesítése a jótállási idő újraindulásához vezethet, és még kevésbé teszi lehetővé számára, hogy azonosítsa azokat a kötelezettségeket, amelyek őt e szerződés teljesítése keretében terhelhetik.
- 49 Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy erről meggyőződjön, figyelembe véve az alapeljárás valamennyi releváns körülményét, és különösen azt a kérdést, hogy a polgári törvénykönyv 581. §-a (1) bekezdésének az alapügyben szóban forgó szerződésre való alkalmazhatósága kellően egyértelmű és előre látható volt-e a vállalkozói konzorcium számára, figyelemmel e konzorcium vezető társaságának, a Veoliának a lengyelországi telephelyére.
- 50 A fentiek összességéből az következik, hogy a feltett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2004/17 irányelv 10. cikkében foglalt egyenlő bánásmód elvét és átláthatósági kötelezettséget úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes valamely építési beruházásra irányuló szerződésre az ítélkezési gyakorlat értelmezése alapján analógia útján az adásvételi szerződésekkel kapcsolatos jótállást szabályozó olyan nemzeti jogi rendelkezések alkalmazása, amelyek tartalmát sem az ajánlati felhívásban, sem az építési beruházásra irányuló szerződésben nem határozták meg kifejezetten, amennyiben az ilyen rendelkezések alkalmazhatósága az észszerű mértékben tájékozott és általános gondossággal eljáró ajánlattevő számára nem kellően egyértelmű és előre látható.

A költségekről

- 51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10. cikkében foglalt egyenlő bánásmód elvét és átláthatósági kötelezettséget

a következőképpen kell értelmezni:

azokkal ellentétes valamely építési beruházásra irányuló szerződésre az ítélkezési gyakorlat értelmezése alapján analógia útján az adásvételi szerződésekkel kapcsolatos jótállást szabályozó olyan nemzeti jogi rendelkezések alkalmazása, amelyek tartalmát sem az ajánlati felhívásban, sem az építési beruházásra irányuló szerződésben nem határozták meg kifejezetten, amennyiben az ilyen rendelkezések alkalmazhatósága az észszerű mértékben tájékozott és általános gondossággal eljáró ajánlattevő számára nem kellően egyértelmű és előre látható.